30/09/2021

Διεθνής Ημέρα Μεταφραστή – Ποιος Άγιος μετέφρασε τη Βίβλο;

/ Επικαιρότητα

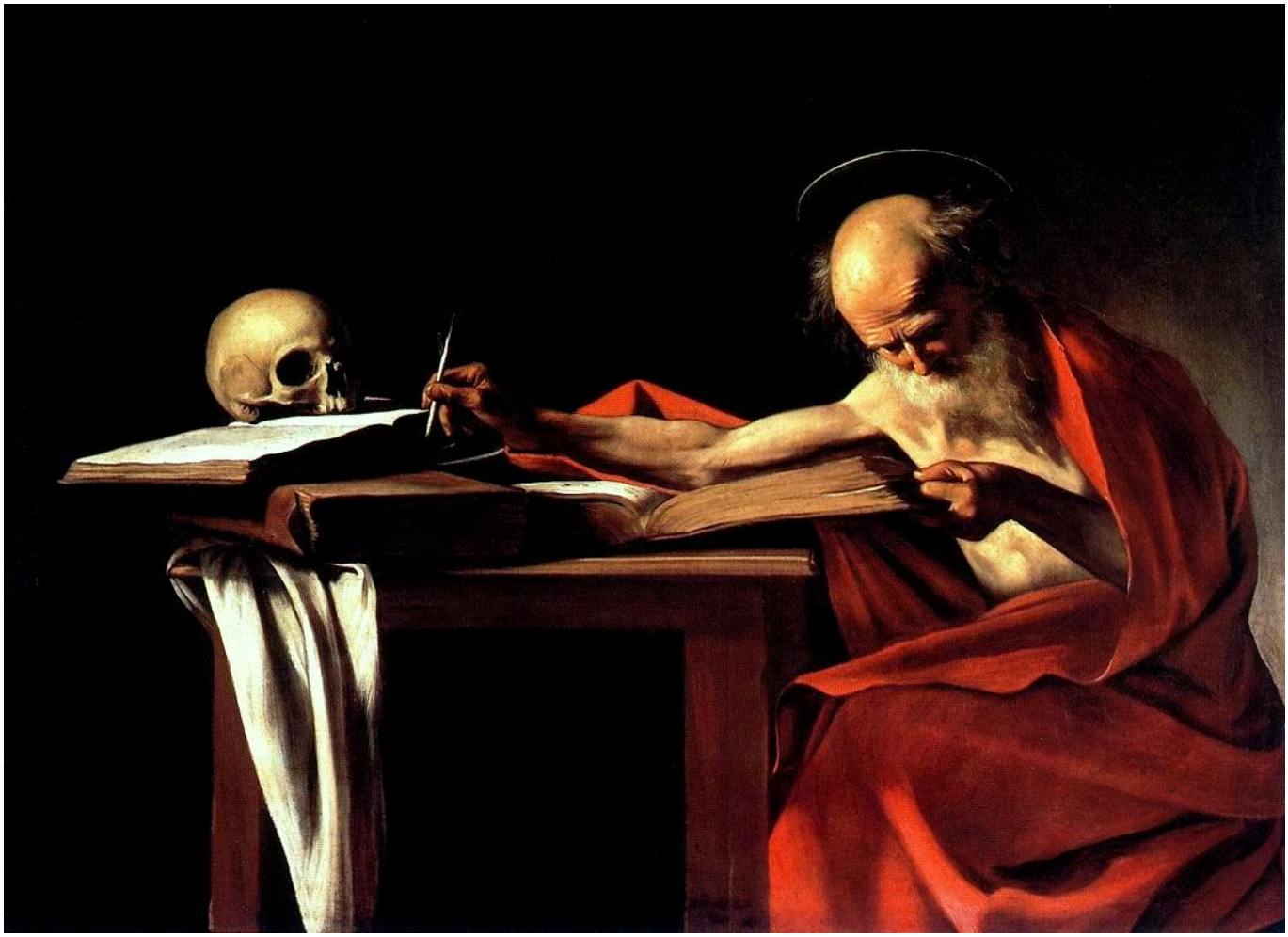

Η Διεθνής Ημέρα Μεταφραστή γιορτάζεται από το 1991 και κάθε χρόνο στις 30 Σεπτεμβρίου, με απόφαση του Συμβουλίου της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μεταφραστών (FIT). Αυτή είναι και η ημερομηνία της κοίμησης και του προστάτη των μεταφραστών, Αγίου Ιερώνυμου του Μακαριστού, ο οποίος εκοιμήθη στις 30 Σεπτεμβρίου 420 μ.Χ.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Ανάμεσα στους μαχητικότερους αντιαιρετικούς διδασκάλους και πολυγραφότερους εκκλησιαστικούς συγγραφείς της αμωμήτου ορθοδόξου πίστεως εξέχουσα θέση κατέχει ο τιμώμενος από την Ορθόδοξη Εκκλησία μας στις 15 Ιουνίου, Άγιος Ιερώνυμος, ο οποίος διακρίθηκε ως ο κατ' εξοχήν ερμηνευτής της Αγίας Γραφής και αναδείχθηκε ως ο πατήρ της αγιολογίας, της ιστοριογραφίας και της μετάφρασης.

Ο πεντάγλωσσος Άγιος Ιερώνυμος υπήρξε άνθρωπος της ολόθερμης προσευχής και της αυστηρής ασκήσεως και κατέστη γνήσια εικόνα της αγιότητος του Θεού, αφού ελκύστηκε από τον ασκητικό τρόπο ζωής της Ανατολής και εγκολπώθηκε ψυχή τε και σώματι τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό. Γι' αυτό και υπερασπίσθηκε με ξεχωριστή αφοσίωση την αλήθεια της ορθής χριστιανικής πίστεως, αφού σύμφωνα με την άποψή του αποτελούσε τη θεμελιώδη αρχή για τη σωτηρία του ανθρώπου. Παράλληλα, αναδείχθηκε χάρη

στον ακάματο θεολογικό του ζήλο και τη δυναμική αντιαιρετική του στάση μία γνήσια ορθόδοξη πνευματική προσωπικότητα με αυστηρή ασκητική ζωή και πλούσια συγγραφική δραστηριότητα.

Ο Αγ. Ιερώνυμος μετέφρασε τη Βίβλο από τα ελληνικά και τα εβραϊκά στα λατινικά μεταξύ του 383 και του 406 μ.Χ. Η Βίβλος, που μετέφρασε, έγινε γνωστή ως η Βουλγάτα.

Ο Άγιος ήταν διανοούμενος, ασκητής, θεολόγος και εκκλησιαστικός συγγραφέας του 4ου αιώνα μ.Χ. Γεννήθηκε το 345 μ.Χ. στο χωριό Στριδώνι της Δαλματίας και πέθανε το 420 στη σκήτη του στη Βηθλεέμ.

Οι γονείς του ήταν ενάρετοι και για να τον μορφώσουν καλύτερα σε ηλικία 7 ετών τον έστειλαν στη Ρώμη. Εκεί έμεινε 15 χρόνια. Εκεί, σπούδασε φιλολογία και ρητορική κοντά σε επιφανείς διδασκάλους, εκεί βαπτίστηκε, αλλά και εκεί έπεσε

στη διαφθορά.

Μετά τη Ρώμη επισκέφθηκε τη Γαλλία. Έπειτα επέστρεψε στην Ιταλία και από εκεί πέρασε στην Ανατολή και έφθασε το 373 μ.Χ. στην Αντιόχεια, για να συνεχίσει τις σπουδές του. Γρήγορα συνήλθε από τις νεανικές του παρεκτροπές κι αποσύρθηκε στην έρημο της Χαλκίδας (στη Συρία), διάγοντας ασκητική ζωή.

Αηδιασμένος όμως από τους εκεί υποκριτές μοναχούς επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη, όπου γνωρίστηκε με τον Άγιο Γρηγόριο τον Ναζιανζηνό και τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης και έπειτα από εκεί επέστρεψε στη Ρώμη, όπου εκτιμήθηκε ιδιαίτερα για την πολυμάθεια του.

Η παραμονή του στην Ανατολή υπήρξε καθοριστική τόσο για την πνευματική του ανάνηψη όσο και για την εκμάθηση της ελληνικής και εβραϊκής γλώσσας.

Από το έτος 382 μέχρι και το 384 εγκαταστάθηκε στη Ρώμη, όπου έγινε γραμματέας του πάπα Δάμασου και δίδαξε την ασκητική ζωή σε Χριστιανές κυρίες της ρωμαϊκής αριστοκρατίας. Από αυτές, συνδέθηκε περισσότερο πνευματικά με την Παύλα και τις θυγατέρες της: Ευστοχία και Μαρκέλλα. Πίστεψε πως θα διαδεχόταν τον Δάμασο στον επισκοπικό θρόνο της Ρώμης. Αυτό όμως δε συνέβη, εξαιτίας κάποιων διαβολών από μερίδα του ρωμαϊκού κλήρου. Πικραμένος, τότε, ξαναγύρισε στην Ανατολή, συνοδευόμενος από τις τρεις παραπάνω κυρίες.

Στηλίτευσε τα ήθη των ιερέων της Ρώμης και ήταν υπέρμαχος της παρθενίας.

Οι σχέσεις του με μια πλούσια, αλλά ευσεβή χήρα, την Πάουλα, και τις θυγατέρες της, σκανδάλισαν τη Ρωμαϊκή κοινωνία και έτσι αναγκάσθηκε να φύγει με τη συνοδεία αυτών από τη Ρώμη και να πάει δια της Αντιόχειας στα Ιεροσόλυμα και από κει στη Βηθλεέμ, όπου έκτισαν δύο Μονές, μία ανδρική και μία γυναικεία, στις όποιες και διέμειναν.

Ο Ιερώνυμος πάντως εγκαταστάθηκε σε μια σπηλιά στα περίχωρα της Βηθλεέμ και από εκεί διεύθυνε το μοναστήρι του, μελετούσε τη Βίβλο αλλά και τους αγαπημένους του Ρωμαίους συγγραφείς και αλληλογραφούσε με τον έξω κόσμο.

Μέχρι τη μέρα του θανάτου του, στις 30 Σεπτεμβρίου του έτους 420, εργαζόταν και μάλιστα εκοιμήθη την ώρα που έγραφε ένα σχόλιο πάνω στον Ιερεμία. Στη Βηθλεέμ οικοδόμησε μια εκκλησία, έναν ξενώνα για τους προσκυνητές στους Αγίους Τόπους αλλά και ένα σχολείο που δίδασκε στα παιδιά, εκτός των άλλων, Ελληνικά και Λατινικά.

Αργότερα το ιερό του λείψανο μετακομίστηκε στη Ρώμη και εναποτέθηκε στον Ναό της S. Maria Maggiore.

Ακολουθία του, ποίημα Νήφωνος Αγιορείτου, εκδόθηκε στην Αθήνα το 1925 μ.Χ.

Ο βίος του Αγίου Ιερωνύμου από τον εκπαιδευτικό Αριστείδη Γ. Θεοδωρόπουλο

Ο Άγιος Ιερώνυμος γεννήθηκε το 347 στην πόλη Στριδώνα της Δαλματίας, η οποία καταστράφηκε από τους Γότθους και βρίσκεται κοντά στη σημερινή Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας. Ο πατέρας του ονομαζόταν Ευσέβιος, ενώ παραμένει μέχρι σήμερα άγνωστο το όνομα της μητέρας του. Είχε μία αδελφή που έγινε μοναχή και έναν μικρότερο αδελφό, τον Παυλιανό, ο οποίος τον ακολούθησε στην Ανατολή και έγινε ιερομόναχος. Τα πρώτα γράμματα έμαθε στην πατρίδα του, τη Στριδώνα, αλλά σε ηλικία δώδεκα ετών μετέβη στη Ρώμη μαζί μ’ έναν παιδικό του φίλο, τον Βονώσο, για να συνεχίσουν εκεί τις εγκύκλιες σπουδές τους που βασίζονταν στη φιλολογική μελέτη ποιητών, όπως ο Βιργίλιος και ο Τερέντιος, και ιστορικών και ρητόρων, όπως ο Σαλλούστιος και ο Κικέρωνας. Στη Ρώμη ο Άγιος Ιερώνυμος διδάχθηκε τη ρητορική από τον περίφημο γραμματικό Δονάτο, ο οποίος του αφύπνισε την έφεση προς την τέχνη του λόγου, καλλιεργώντάς του μάλιστα την ικανότητα να τον χειρίζεται άριστα. Παράλληλα επεδείκνυε έναν ξεχωριστό ζήλο στην ανάγνωση και μελέτη των βιβλίων, παρόλο που στη Ρώμη ως νεαρός σπουδαστής είχε επιδοθεί σε διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγίας και εφήμερες απολαύσεις, όπως το τσίρκο και το θέατρο, παρασυρόμενος από την εφηβεία και τις νεανικές του συναναστροφές. Μάλιστα για αυτόν τον τρόπο της ζωής κατά την περίοδο της νεότητός του δεν σταμάτησε ποτέ να μετανοεί, επικρίνοντάς τον ως μέγα ολίσθημα της εφηβείας του. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του συνδέθηκε στενά και με τον Ρουφίνο από την Ακυληία (πόλη και λιμάνι στις ακτές της Αδριατικής), ενώ το 363 με τον θάνατο του αυτοκράτορος Ιουλιανού του δόθηκε η ευκαιρία χάρη στην ελευθερία έκφρασης της Εκκλησίας στη Ρώμη να επισκεφθεί τόσο λατρευτικούς χώρους, όπου λάμβαναν χώρα πολυάριθμες ευχαριστιακές συνάξεις, όσο και τους τάφους των αποστόλων και των μαρτύρων, όπου αυξάνονταν διαρκώς οι εκδηλώσεις τιμητικής προσκύνησης μέσα στις κατακόμβες.

Σε ηλικία είκοσι ετών, περί το 367-368, και αφού είχε λάβει το χριστιανικό βάπτισμα, αναχώρησε από τη Ρώμη για τους Τρεβήρους (σημερινή πόλη Τρίερ της Γερμανίας), έδρα την εποχή εκείνη της αυτοκρατορικής αυλής, αναζητώντας μία καλύτερη σταδιοδρομία στη ζωή του. Στην πόλη αυτή έμεινε μέχρι το 370, όπου χάρη στο έντονο ενδιαφέρον του για την εκκλησιαστική γραμματολογία,

αντέγραψε δύο έργα δογματικού χαρακτήρα του Αγίου Ιλαρίου Πικτάβων. Παράλληλα στην πόλη αυτή άναψε και η δίψα του ασκητισμού σύμφωνα με το ανατολικό μοναχικό ιδεώδες του ερημητισμού τόσο για εκείνον όσο και για τον ομόσκηνο φίλο του, τον Βονώσο, ο οποίος μάλιστα αναχώρησε πρώτος για να ασκητέψει. Μετά τους Τρεβήρους ο Άγιος Ιερώνυμος μετέβη στην Ακυληία, όπου ο ιερέας Χρωμάτιος, ο οποίος αργότερα διετέλεσε επίσκοπός της, είχε δημιουργήσει έναν κύκλο από κληρικούς και λαϊκούς που εμπνεόταν από το ιδεώδες του ασκητισμού και την ομολογία πίστεως της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου και επιδιδόταν σε πνευματικές ομιλίες. Στον κύκλο αυτό που αποκαλείτο «χορός των μακαρίων», συμμετείχαν μεταξύ άλλων και οι φίλοι και συσπουδαστές του, Βονώσος και Ρουφίνος, ενώ την περίοδο αυτή ο Άγιος Ιερώνυμος είχε την ευκαιρία να γνωρίσει έναν μορφωμένο χριστιανό γέροντα, τον Παύλο, ο οποίος διέθετε μία σημαντική εκκλησιαστική βιβλιοθήκη με έργα επιφανών χριστιανών Λατίνων, τα οποία αποτέλεσαν για εκείνον ανεξάντλητη πηγή μελέτης και ευχάριστης ενασχόλησης.

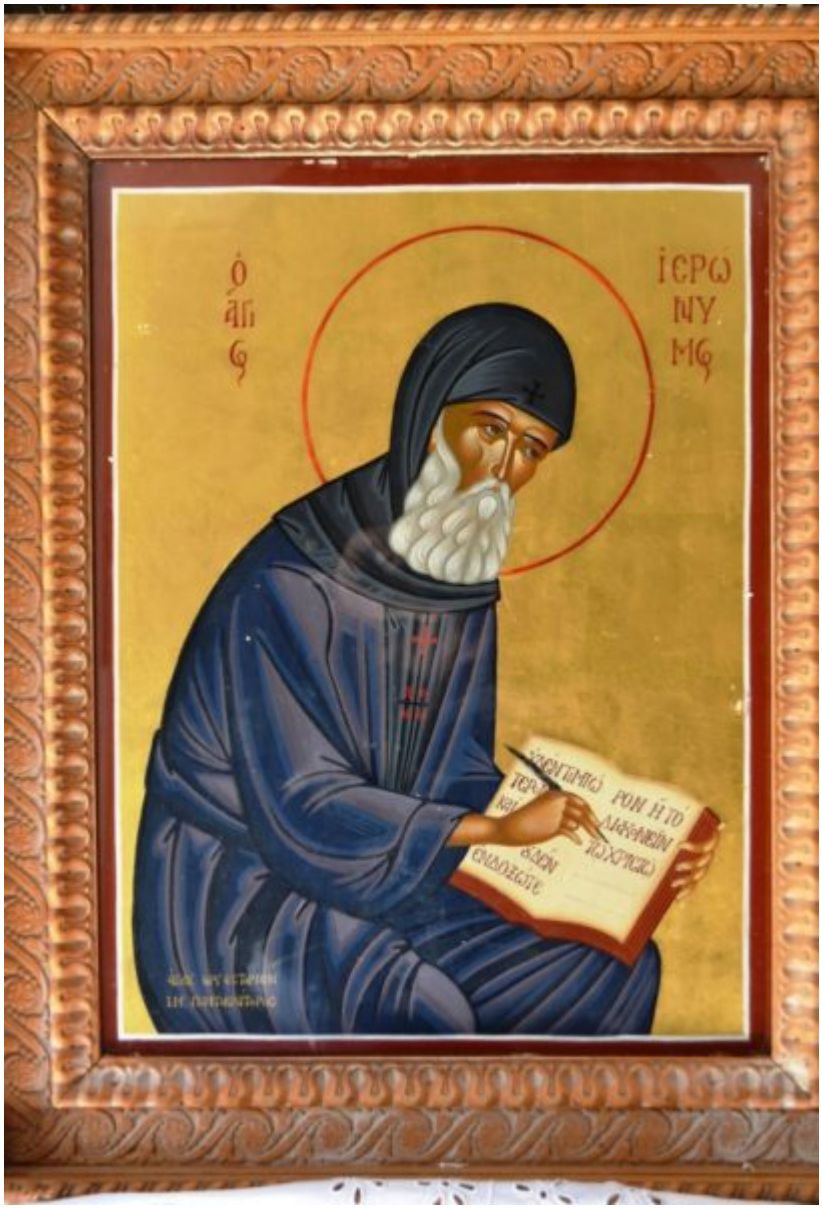
Ο ΑΓΙΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

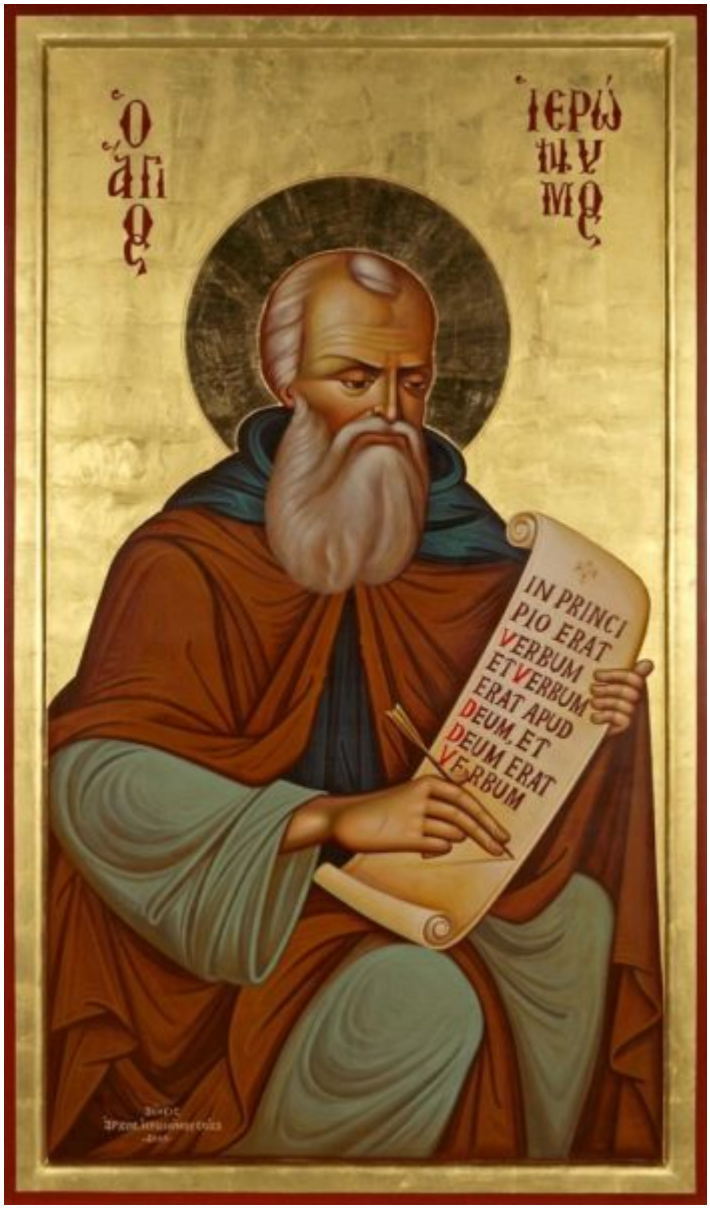
Ο ΑΓΙΟΣ
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ
IN PRINCI
PIO ERAT
VERBUM
ET VERBUM
ERAT APUD
DEUM ET
DEUM ERAT
VERBUM

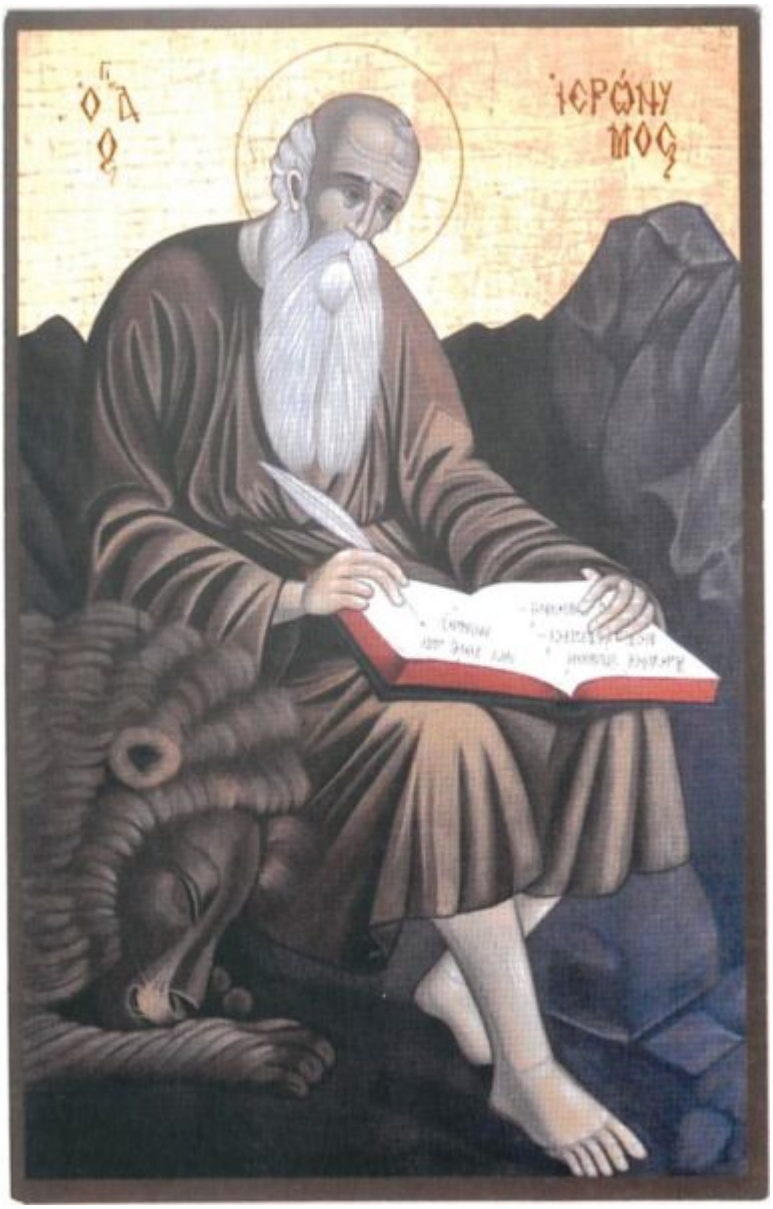

Περί το 373 ο Άγιος Ιερώνυμος αναχώρησε από την Ακυληία και έφθασε στην Αντιόχεια, έχοντας μαζί του και την προσωπική του βιβλιοθήκη. Εκεί έμεινε στο σπίτι του ιερέα Ευάγριου, όπου του δόθηκε η ευκαιρία να μελετά τους αγαπημένους του συγγραφείς μέσα από την πλούσια βιβλιοθήκη που διέθετε ο ιερέας. Την περίοδο μάλιστα αυτή μελετά ενδελεχώς τους προφήτες και αποστέλλει επιστολές που αποδεικνύουν έμπρακτα τον μεγάλο πνευματικό του ζήλο και τον ενθουσιασμό του για το μοναχικό ιδεώδες. Όμως η επιδημία που έπληξε την περιοχή της Αντιόχειας, έπληξε και τον ίδιο τον Άγιο Ιερώνυμο, ο οποίος στα μέσα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής προσβλήθηκε από ισχυρό πυρετό και έφθασε μάλιστα στα πρόθυρα του θανάτου. Σ’ αυτή την κρίσιμη στιγμή για τη ζωή του είδε στον ύπνο του ένα θαυμαστό και αποκαλυπτικό όραμα. Σύμφωνα μ’ αυτό είδε τον εαυτό του να παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστηρίου που δεν ήταν άλλο από το θεϊκό βήμα. Εκεί σε σχετικό ερώτημα του δικαστή δήλωσε τη χριστιανική του ιδιότητα, αλλά ο δικαστής του είπε ότι ψεύδεται, αφού δεν είναι

χριστιανός, αλλά οπαδός του Κικέρωνα. Μάλιστα διέταξε να τον χτυπήσουν και τότε ο τυπτόμενος από τη συνείδησή του Άγιος Ιερώνυμος άρχισε να φωνάζει να τον ελεήσει ο Θεός και υποσχέθηκε ότι εάν αποκτήσει και διαβάσει ξανά ειδωλολατρικά βιβλία, αυτό θα σημαίνει ότι αρνείται το όνομα του Ιησού Χριστού. Εκείνη τη στιγμή ξύπνησε από το παράδοξο αυτό όραμα και έκτοτε ασχολήθηκε με ξεχωριστό ζήλο και αγάπη με τη μελέτη της Αγίας Γραφής.

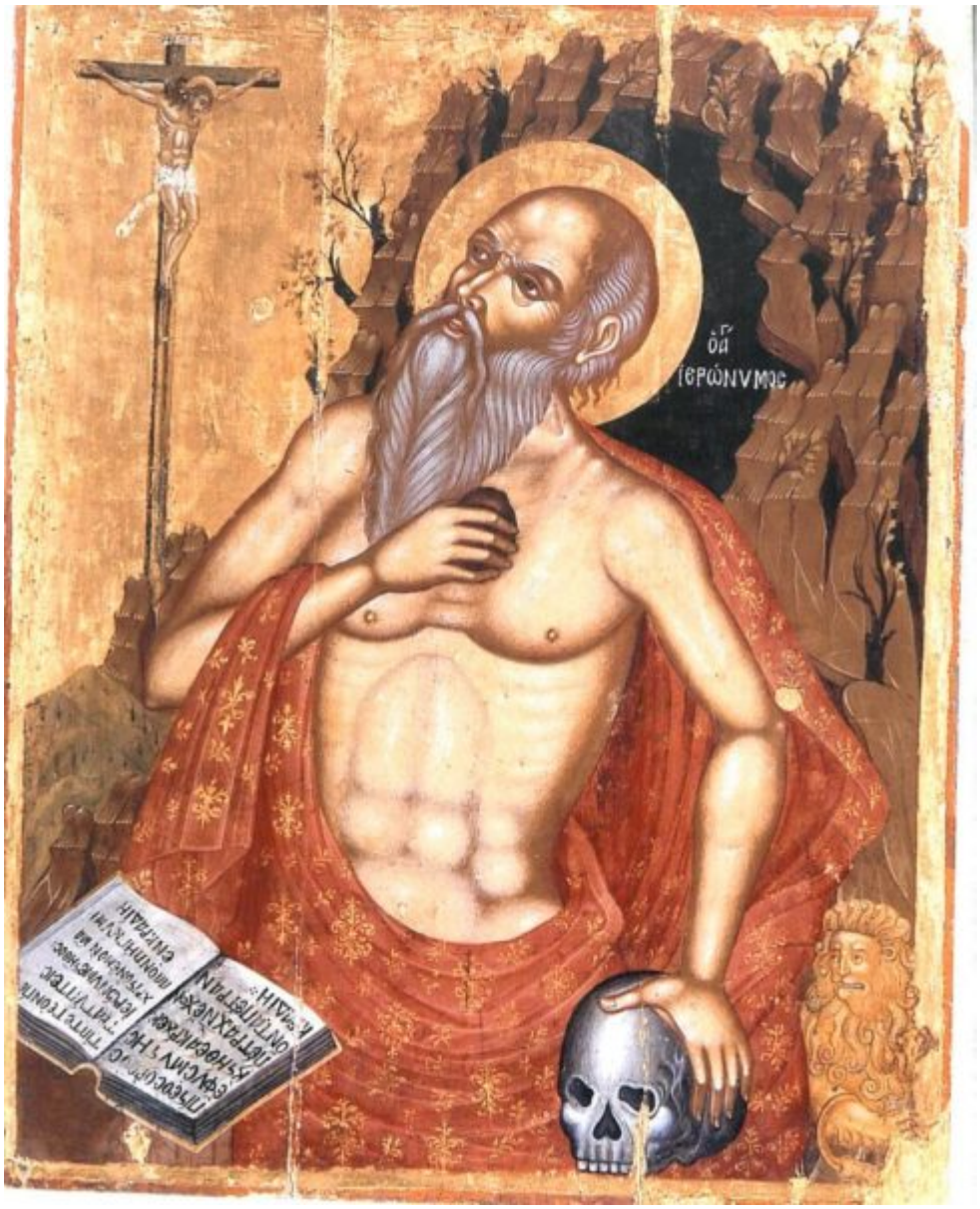

Κατά την πρώτη περίοδο της παραμονής του στην Αντιόχεια συνέγραψε και το πρώτο του έργο που αφορούσε τον Προφήτη Οβδιού, ενώ ποθώντας περισσότερη ησυχία και άσκηση, έφυγε από την Αντιόχεια και εγκαταστάθηκε στην έρημο κοντά στη Χαλκίδα της Συρίας, περίπου ενενήντα χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Αντιόχειας, μιμούμενος τα παλαίσματα του Αγίου Αντωνίου. Όμως παρά την αυστηρή νηστεία και την αδιάλειπτη άσκηση, συχνά κάτω από οδυνηρές συνθήκες σκληραγωγίας, δοκιμαζόταν από αλλεπάλληλους λογισμούς και αναμνήσεις γύρω από τις ηδονές και τις απολαύσεις της νεότητός του. Γι’ αυτό και καθημερινά

ερχόταν αντιμέτωπος με το αμαρτωλό παρελθόν του και με τον ίδιο του τον εαυτό, αφού κλυδωνιζόταν από τους ρυπαρούς λογισμούς της άστατης εφηβικής του ζωής. Παρόλα αυτά ευρισκόμενος στην έρημο, αισθανόταν απερίγραπτη αγαλλίαση, αφού ο ερημητισμός ήταν για εκείνον ο ιδεώδης τρόπος ζωής και έκφρασης. Το γεγονός αυτό αποδεικνύεται έμπρακτα και μέσα από την επιστολή του προς τον φίλο και συσπουδαστή του, Ηλιόδωρο, αφού έγινε η αιτία προσέλκυσης πολλών ανθρώπων στον μοναχισμό. Παράλληλα επιδόθηκε στην άσκηση της διανοίας, αφού τελειοποίησε τις γνώσεις του στην ελληνική γλώσσα, έμαθε εβραϊκά και αλληλογραφούσε συχνά με τους φίλους του. Στην έρημο της Χαλκίδος έμεινε από το 375 μέχρι και το 377, αφού η έντονη δογματική έριδα που δίχαζε την περίοδο εκείνη τον χριστιανικό κόσμο της Αντιόχειας, τον ανάγκασε να εγκαταλείψει την περιοχή.

Η κατάσταση που προκάλεσε το σχίσμα της Εκκλησίας της Αντιόχειας έγινε ακόμη πιο περίπλοκη, όταν ο Άγιος Ιερώνυμος υποστήριξε ότι ο όρος «υπόστασις» είναι συνώνυμος του όρου «ουσία». Την ίδια άποψη είχε και ο Μέγας Αθανάσιος, ο οποίος ταύτιζε πλήρως την ουσία με την υπόσταση. Σύμφωνα μ’ αυτή την ταύτιση ομολογείται μία και μοναδική ουσία στον Θεό σε αντίθεση με εκείνους που ομολογούν τρεις υποστάσεις. Μπροστά σ’ αυτή την πρόκληση ο Άγιος Ιερώνυμος απέστειλε τόσο επιστολή στον πάπα Δάμασο ζητώντάς του να δώσει λύση στη διένεξη όσο και γράμμα στον πρεσβύτερο Μάρκο, όπου διαμαρτύρεται για την αμφισβήτηση και περιφρόνηση που αντιμετωπίζει από τους ίδιους τους ορθοδόξους. Έτσι επέστρεψε στην Αντιόχεια, όπου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Παυλίνο με τον απαραίτητο όρο βέβαια να μην ασκήσει ποτέ τα ιερατικά του καθήκοντα, αφού σε όλη του τη ζωή θεωρούσε τον εαυτό του ως έναν απλό μοναχό. Παράλληλα συνέχισε τη μελέτη της Αγίας Γραφής, αφού στην Αντιόχεια δίδασκαν μεγάλοι θεολόγοι και ερμηνευτές της Βίβλου, όπως ο σοφός Απολλινάριος Λαοδικείας, από τον οποίο έμαθε την ερμηνευτική μέθοδο που επικεντρωνόταν στην ιστορική και κυριολεκτική σημασία του κειμένου. Κατά την περίοδο αυτή συνέγραψε τον βίο του μακαρίου Παύλου του πρώτου ερημίτη, ενώ μετέφρασε και το χρονικό του Ευσεβίου Καισαρείας.

Γύρω στο 379-380 έφτασε στην Κωνσταντινούπολη, όπου συναντήθηκε με τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, τον οποίο ο Άγιος αποκαλούσε «ἄνδρα εὐφραδέστατο», ενώ υπήρξε διδάσκαλος του Αγίου Ιερωνύμου στην ερμηνεία των Γραφών. Γι’ αυτό και σύμφωνα με την προτροπή του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου ο Άγιος Ιερώνυμος μετέφρασε το χρονικό του Ευσεβίου που αποτελεί βαρυσήμαντο έργο, αφού αποδεικνύει την ιστορική προτεραιότητα της αληθινής πίστεως απέναντι στην ειδωλολατρία και την αίρεση. Επιρροή όμως στον Άγιο Ιερώνυμο δεν άσκησε μόνο η προσωπικότητα του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, αλλά και του Αγίου

Γρηγορίου Νύσσης που συμμετείχε στη σύνοδο του 381 στην Κωνσταντινούπολη. Το γεγονός μάλιστα αυτό τον ώθησε στην ανάγνωση και μετάφραση των έργων του Ωριγένη. Στο μεταξύ μετά τον αιφνίδιο θάνατο του Μελετίου Αντιοχείας ανέλαβε ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, ο οποίος όμως αναγκάσθηκε να παραιτηθεί. Το 382 ο αυτοκράτορας Γρατιανός συγκάλεσε σύνοδο στη Ρώμη, η οποία αναγνώρισε ως κανονικό επίσκοπο Αντιοχείας τον Παυλίνο, ο οποίος μαζί με τον Άγιο Επιφάνιο επίσκοπο Σαλαμίνος (Κωνσταντίας) της Κύπρου προσκάλεσαν τον Άγιο Ιερώνυμο που είχε επιστρέψει στην Αντιόχεια για να τους συνοδεύσει στη Ρώμη, όπου θα συγκαλείτο η σύνοδος. Εκεί ο Άγιος ανέλαβε καθήκοντα γραμματέα του ογδοντάχρονου πάπα Δαμάσου, αφού του είχε αναθέσει να απαντά στις γνωμοδοτήσεις της Ανατολής και της Δύσης, ενώ κατά την παραμονή του στη Ρώμη επιδόθηκε με ιδιαίτερη επιμέλεια και ζήλο στην ερμηνεία της Αγίας Γραφής. Γι’ αυτό και ο πάπας Δάμασος τον ρωτούσε για τη σημασία λέξεων και παραβολών μέσα από την Αγία Γραφή, καθώς και για την ερμηνεία διαφόρων θεμάτων που προέκυπταν από τη μελέτη της Βίβλου. Μόλις ο πάπας διεπίστωσε τις εξαιρετικές ικανότητες του Αγίου στην ερμηνεία της Αγίας Γραφής, του ζήτησε να αναλάβει μία νέα λατινική μετάφραση των Ευαγγελίων με βάση το ελληνικό πρωτότυπο, από το οποίο μεταφράστηκαν, αναθεωρώντας τις παλαιές ανακριβείς λατινικές μεταφράσεις. Μάλιστα βάσει του ελληνικού κειμένου αναθεώρησε και τη λατινική μετάφραση του Ψαλτηρίου.

Η φήμη του ως αρίστου ερμηνευτού της Αγίας Γραφής συνέβαλε στο να έρθει σε επαφή με τους αριστοκρατικούς κύκλους της Ρώμης και να γίνει ο πνευματικός καθοδηγητής ενός κύκλου ευγενών και ευσεβών γυναικών που βρισκόταν στον Αβεντίνο λόφο και είχαν συγκεντρωθεί γύρω από τη Μαρκέλλα, μία νεαρή χήρα που ζούσε ασκητικό βίο μαζί με τη μητέρα της, Αλμπίνα. Στις γυναίκες αυτές ο Άγιος Ιερώνυμος δίδασκε τόσο τη μελέτη της Αγίας Γραφής όσο και τις αρχές της ασκητικής πολιτείας και απαντούσε με επιστολές στα ερωτήματα που προέκυπταν. Στη βιβλική μελέτη διακρίθηκε για τον ζήλο και τις ικανότητές της ιδιαίτερα η Μαρκέλλα, ενώ τρεις γυναίκες, η Παύλα, η Βλεσίλλα και η Ιουλία – Ευστοχία παρακολουθούσαν τις αγιογραφικές διαλέξεις του Αγίου και μάθαιναν εβραϊκά. Μέσα από τη διδασκαλία του εξύμνισε τόσο πολύ τον ασκητικό βίο, ώστε τον ταύτιζε με την παρθενία. Ήταν μάλιστα τέτοιος ο ζήλος και η αγάπη του για την ασκητική ζωή και την παρθενία, ώστε πολλοί τον επέκριναν για την αρνητική του στάση απέναντι στον γάμο, όπως ο Ελβίδιος, ένας Ρωμαίος λαϊκός, ο οποίος σε μία πραγματεία του, αμφισβητώντας το αειπάρθενο της Υπεραγίας Θεοτόκου, δεν θεωρούσε την παρθενία ανώτερη από τον γάμο. Ο Άγιος Ιερώνυμος απάντησε όμως στον προκλητικό και ασεβή Ρωμαίο με το έργο «Κατά Ελβιδίου», στο οποίο τονίζει ότι αμφισβητώντας τη μητέρα του Κυρίου, προσβάλλεται ο ίδιος ο Χριστός, αφού μ’ αυτόν τον τρόπο κατηγορείται «ο ναός του σώματος του

Κυρίου». Εκτός όμως από την εξύμνιση της παρθενίας επέκρινε τους ψευδοχριστιανούς και τους κληρικούς με κοσμική εμφάνιση και συμπεριφορά, αφού τα ενδιαφέροντα και η δραστηριότητά τους επικεντρώνεται στην αμφίεση, τα αρώματα, τα φαρδιά παπούτσια, τα περιποιημένα μαλλιά και τα δαχτυλίδια στα δάχτυλα, εικόνα που παραπέμπει περισσότερο σε γαμπρούς παρά σε κληρικούς. Κατακριτέοι είναι όμως και εκείνοι που η αποκλειστική ενασχόλησή τους είναι στο να συλλέγουν πληροφορίες για τις μεγάλες κυρίες, τα σπίτια που διαμένουν και τις συνήθειές τους. Η επικριτική αυτή στάση του Αγίου Ιερωνύμου απέναντι στον γάμο και τους κοσμικούς κληρικούς προκάλεσε έντονες αντιπάθειες στο πρόσωπό του, οι οποίες οξύνθηκαν ακόμη περισσότερο μετά τον θάνατο της εικοσάχρονης Βλεσίλλας και κυρίως μετά την εκδημία του πάπα Δαμάσου στις 11 Δεκεμβρίου του 384, ο οποίος ήταν ένθερμος υπερασπιστής του. Έτσι κάποια στιγμή οδηγήθηκε σε εκκλησιαστικό δικαστήριο, κατηγορούμενος για τη στενή του σχέση με τον κύκλο των γυναικών, αλλά υπερασπιζόμενος τον εαυτό του, αθωώθηκε.

Τον Αύγουστο του 385 αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει τη Ρώμη μαζί με τον ιερέα Βικέντιο, τον μικρότερο αδελφό του, τον Παυλιανό, και μερικούς μοναχούς. Στη διαδρομή συνάντησε την Παύλα και την κόρη της, την Ευστοχία, και αναχώρησαν για να κάνουν ένα προσκυνηματικό ταξίδι στην Παλαιστίνη για να επισκεφθούν τους Αγίους Τόπους. Περί τα τέλη του 385 έφθασαν στην πόλη των Ιεροσολύμων, όπου είχαν εγκατασταθεί ήδη από χρόνια ο νεανικός φίλος του Αγίου, ο Ρουφίνος, ο οποίος ήταν ηγούμενος σε μία ανδρική μονή στο όρος των Ελαιών και μία ευγενής γυναίκα, η Μελανία, η οποία ήταν ηγουμένη σε μία γυναικεία μονή. Κατά τη διάρκεια μάλιστα της παραμονής τους επισκέφθηκαν όλα τα ιερά προσκυνήματα των Αγίων Τόπων. Μετά την ολοκλήρωση της προσκυνηματικής τους περιοδείας αναχώρησαν για την Αίγυπτο, η οποία ως κέντρο του μοναστικού βίου, αποτελούσε την εποχή εκείνη τον μεγάλο πόλο έλξης για τους χριστιανούς, στη δε Αλεξάνδρεια διευθυντής της κατηχητικής σχολής ήταν ο Δίδυμος ο Τυφλός. Μετά τη σύντομη διαμονή στην Αίγυπτο αναχώρησαν για τη Βηθλεέμ, όπου ο επίσκοπος Ιεροσολύμων Κύριλλος έδωσε την ευλογία του για την ίδρυση δύο μοναστηριών στην περιοχή, ενός ανδρικού με ηγούμενο τον Άγιο Ιερώνυμο και ενός γυναικείου με ηγουμένη την Παύλα. Έτσι ο Άγιος Ιερώνυμος την εποχή αυτή καθοδηγεί πνευματικά τους μοναχούς του, διδάσκοντάς τους την υπακοή και την άσκηση, αλλά και αρχαίους κλασικούς συγγραφείς. Παράλληλα τελειοποιεί τις γνώσεις του στα εβραϊκά, ενώ ταξιδεύει συχνά στην Καισάρεια της Ιουδαίας για να μελετήσει την πλούσια σε έργα χριστιανών συγγραφέων βιβλιοθήκη της πόλης, η οποία μεταξύ άλλων περιλάμβανε όλα τα έργα του Ωριγένη.

Αξιοσημείωτη και θαυμαστή υπήρξε η συγγραφική δραστηριότητα του Αγίου κατά τα επτά πρώτα χρόνια της παραμονής του στη Βηθλεέμ, αφού η περίοδος αυτή θεωρείται η δημιουργικότερη από άποψη συγγραφής για τον «ερημίτη της Βηθλεέμ», όπως χαρακτηριστικά αποκαλείται ο Άγιος.

Το πλούσιο συγγραφικό του έργο έχει κυρίως απολογητικό και αντιαιρετικό χαρακτήρα. Κορυφαία έργα αυτής της περιόδου είναι η μετάφραση του έργου του Διδύμου του Τυφλού «Περί του Αγίου Πνεύματος», οι μεταφράσεις των έργων «Περί θέσεως και ονομασίας εβραϊκών τόπων» του Ευσεβίου Καισαρείας και «Περί εβραϊκών ονομάτων» του Ψευδο-Φίλωνος, το ερμηνευτικό έργο «Ζητήματα εβραϊκά εις την Γένεσιν», οι βίοι του Παύλου του Θηβαίου, του Μάλχου και του μοναχού Ιλαρίωνος, καθώς και το έργο «Περί ανδρών επιφανών». Πρωτίστως όμως αφοσιώθηκε στην αναγκαιότητα της μετάφρασης της Αγίας Γραφής και των υπομνημάτων που τη συνόδευαν, αφού βασικό μέλημά του ήταν να επιστρέψει στην ακρίβεια του πρωτοτύπου κειμένου, αποκαθιστώντας μ' αυτόν τον τρόπο την αυθεντικότητά του, αλλά και να απαντήσει στην κριτική των Εβραίων που υποστήριζαν ότι οι χριστιανοί βασίζονταν πάνω σε μία λανθασμένη ερμηνεία της Βίβλου. Άλλωστε συχνά δήλωνε ότι «άγνοια των Γραφών σημαίνει άγνοια του Χριστού».

Ο φλογερός ζήλος του για την υπεράσπιση της αλήθειας της ορθής χριστιανικής πίστεως τον ώθησε από το 393 να εμπλακεί σε σημαντικές και ποικίλες έριδες. Έτσι το μικρό βιβλίο ενός Ρωμαίου μοναχού, ονόματι Ιοβινιανός, του έδωσε το έναυσμα για μία σφοδρή αντιπαράθεση και διαμάχη. Ο εν λόγω μοναχός θεωρούσε την παρθενία υπερβολή, υποτιμούσε την πνευματική αξία της νηστείας, ισχυριζόταν ότι οι έγγαμοι, οι χήρες και οι άγαμοι είναι ισότιμοι πνευματικά και ότι όλοι οι άνθρωποι θα συγχωρηθούν κατά την ημέρα της κρίσεως. Ως απάντηση σ' αυτές τις ακραίες θέσεις ο Άγιος Ιερώνυμος συνέγραψε το σκανδαλώδες για πολλούς έργο «Κατά Ιοβινιανού», στο οποίο τονίζεται η υπεροχή της παρθενίας έναντι του γάμου, ενώ υπερασπίζεται τη νηστεία, απαριθμώντας τις πιο παράξενες διατροφικές συνήθειες των λαών. Η σφοδρή διαμάχη όμως του Αγίου δόθηκε με τον περίφημο Αλεξανδρινό θεολόγο και εκκλησιαστικό συγγραφέα, Ωριγένη, στον οποίο παρόλο που έτρεφε μεγάλο θαυμασμό, συγκρούστηκε σφοδρότατα μαζί του. Αν και ο ονομαστός αυτός θεολόγος με το πλούσιο συγγραφικό έργο διετέλεσε διευθυντής της κατηχητικής σχολής της Αλεξάνδρειας, ίδρυσε νέα σχολή στην Καισάρεια της Παλαιστίνης και σφράγισε την ορθόδοξη θεολογία με όρους που πρώτος αυτός χρησιμοποίησε, όπως τον όρο «θεάνθρωπος», προέκυψαν μέσα από τη διδασκαλία του από αντίδραση προς τον γνωστικισμό διάφορες αιρετικές δοξασίες, οι οποίες προκάλεσαν έντονες συζητήσεις και αντιπαραθέσεις. Έτσι σύμφωνα με τον Ωριγένη η δημιουργία του κόσμου είναι άχρονος και προαιώνιος, οι ψυχές προϋπάρχουν, τα σώματα των νεκρών δεν θα αναστηθούν και τα πνεύματα θα επανέλθουν στην αρχική άυλη κατάσταση. Υποστήριζε επίσης ότι ο διάβολος θα μετανοήσει κάποια ημέρα και θα βρίσκεται στη Βασιλεία των Ουρανών μαζί με όλους τους αγίους, ενώ ερμήνευε αλληγορικά τον Παράδεισο,

ισχυριζόμενος ότι το κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωση, με το οποίο πλάσθηκε ο άνθρωπος, εξαφανίσθηκε από τον ίδιο τον άνθρωπο μετά την εκδίωξή του από τον Παράδεισο. Γι’ αυτό και όταν το 394 μία ομάδα μοναχών από την Παλαιστίνη με επικεφαλής κάποιον Ατάρβιο πήγε στο μοναστήρι του Αγίου Ιερωνύμου, ζητώντάς του να υπογράψει μία ομολογία πίστεως που καταδίκαζε τις αιρετικές θέσεις του Ωριγένη, εκείνος το έπραξε σε αντίθεση με τον φίλο του, τον Ρουφίνο, ο οποίος με τη συμπαράσταση του επισκόπου Ιεροσολύμων Ιωάννου Β΄ αρνήθηκε να υπογράψει.

Η κατάσταση όμως οξύνθηκε ακόμη περισσότερο, όταν ο Άγιος Επιφάνιος επίσκοπος Κωνσταντίας της Κύπρου, ο οποίος ήταν πιστά αφοσιωμένος στις αποφάσεις της Α’ Οικουμενικής Συνόδου και σφοδρός πολέμιος του Ωριγένη και των θέσεών του, επισκέφθηκε τα Ιεροσόλυμα επ’ ευκαιρία της εορτής των Εγκαινίων του Πανιέρου Ναού της Αναστάσεως, κατά την οποία προσέρχονταν πολλοί προσκυνητές. Ο φιλοωριγενιστής επίσκοπος Ιεροσολύμων Ιωάννης για να τιμήσει τον επίσκοπο Επιφάνιο του ζήτησε να κηρύξει τον θείο λόγο. Τότε ο Επιφάνιος βρήκε την ευκαιρία και εκφώνησε έναν πύρινο λόγο εναντίον του Ωριγένη, γεγονός που ανάγκασε τον Ιωάννη να στείλει τον αρχιδιάκονό του για να διακόψει την ομιλία του. Μάλιστα εξοργίστηκε σε τέτοιο βαθμό ο Ιωάννης, ώστε κατηγόρησε όλους τους συκοφάντες του Ωριγένη, μεταξύ αυτών και τον Επιφάνιο, αποκαλώντάς τους «ανθρωπομορφίτες». Ο σοφός όμως ιεράρχης της Κωνσταντίας του απάντησε ότι όπως καταδικάζουμε κάθε αίρεση, έτσι πρέπει να καταδικάσουμε και τις απαράδεκτες δογματικές διδασκαλίες του Ωριγένη. Η έκρυθμη αυτή κατάσταση υποχρέωσε τον Επιφάνιο να αναχωρήσει από τα Ιεροσόλυμα και να μεταβεί στη μονή του Αγίου Ιερωνύμου στη Βηθλεέμ, όπου πληροφορήθηκε από τους μοναχούς ότι ο επίσκοπος Ιωάννης είχε απαγορεύσει την τέλεση της Θείας Λειτουργίας στη μονή, αφού και ο ίδιος ο Άγιος Ιερώνυμος δεν είχε το δικαίωμα να ιερουργεί στη Βηθλεέμ. Ο Επιφάνιος δεν έμεινε στη μονή, αλλά προτίμησε, σύμφωνα και με την παραίνεση άλλων, να επιστρέψει στα Ιεροσόλυμα και από εκεί να φύγει για την Κύπρο. Η κατάσταση όμως οξύνθηκε ακόμη περισσότερο, όταν το καλοκαίρι του 394 μετά από μία επίσκεψη μοναχών από τη μονή του Αγίου Ιερωνύμου στο μοναστήρι του Αγίου Επιφανίου στη Βησανδούκη της Παλαιστίνης, ο ίδιος ο Άγιος Επιφάνιος χειροτόνησε τον Παυλιανό, τον αδελφό του Αγίου Ιερωνύμου, διάκονο και κατόπιν ιερέα, για να υπηρετήσει τις δύο μονές στη Βηθλεέμ. Το γεγονός αυτό εξόργισε τον επίσκοπο Ιωάννη, αφού η χειροτονία έγινε χωρίς τη δική του άδεια και συγκατάθεση και αυτό σήμαινε αντικανονική καταπάτηση της εκκλησιαστικής του δικαιοδοσίας. Μάλιστα απείλησε να αποστείλει επιστολές διαμαρτυρίας προς όλους τους επισκόπους, αλλά ο γηραιός επίσκοπος της Κωνσταντίας του απάντησε σε σχετική επιστολή ότι δεν έχει φόβο Θεού και ότι εξακολουθεί να υπερασπίζεται την αίρεση του Ωριγένη. Κατόπιν ο Ιωάννης απαγόρευσε στους μοναχούς και τις μοναχές των

δύο μοναστηριών του Αγίου Ιερωνύμου την είσοδο στον ναό της Γεννήσεως, ενώ στερήθηκαν τη λειτουργική ζωή, ακόμα και την είσοδο στα κοιμητήρια των χριστιανών, αλλά και τη συμμετοχή στις βαπτίσεις των κατηχουμένων των μοναστηριών. Η κατάσταση χειροτέρεψε πολύ περισσότερο, όταν ο επίσκοπος Ιωάννης πληροφορήθηκε ότι ο Άγιος Ιερώνυμος μετέφρασε στα λατινικά την επιστολή του Επιφανίου που τον κατηγορούσε ως αιρετικό. Γι' αυτό και θέλησε να εκτοπίσει τον Ιερώνυμο από την Παλαιστίνη, αλλά η απέλαση δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Στη διένεξη αναμείχθηκε και ο φίλος του Αγίου Ιερωνύμου, ο Ρουφίνος, ο οποίος ως ωριγενιστής και υπερασπιστής του επισκόπου Ιωάννου, ενημέρωσε τον ιερέα Ισίδωρο που ήταν υπέρμαχος της διδασκαλίας του Ωριγένη ότι ο Επιφάνιος και ο Ιερώνυμος κατηγορούσαν τον Ιωάννη ως αιρετικό. Τότε ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Θεόφιλος θέλησε να παρέμβει για να επέλθει ανακωχή. Αρχικά δεν κατέστη εφικτό, αφού οι επιστολές του είχαν σκοπό, οι μεν Επιφάνιος και Ιερώνυμος να αναγνωρίσουν τον Ιωάννη ως επίσκοπό τους, οι δε Ιωάννης και Ρουφίνος να ομολογήσουν την πίστη τους στην ορθοδοξία. Όμως η εκ νέου παρέμβαση του Πατριάρχου Θεοφίλου κατόρθωσε να αλλάξει την κατάσταση και να αρθεί η τιμωρία της ακοινωνησίας για τον Άγιο Ιερώνυμο και τις συνοδείες του, ενώ υπήρξε και συμφιλίωση του Αγίου με τον Ρουφίνο.

Η εικονική αυτή ειρηνική ατμόσφαιρα δεν κράτησε όμως πολύ, αφού η σύγκρουση των δύο παλαιών φίλων αναζωπυρώθηκε με αφορμή τη μετάφραση από τον Ρουφίνο του έργου «Περί Αρχών» του Ωριγένη, το οποίο θεωρούσε κορυφαίο έργο και συνέχεια της φιλοσοφικής παράδοσης των πραγματειών αναφορικά με τη θεία Πρόνοια. Ο Άγιος Ιερώνυμος του απάντησε, σύμφωνα και με την προτροπή των φίλων του, με μία μετάφραση που αποδείκνυε τις αιρετικές θέσεις της ωριγενικής αίρεσης. Στο μεταξύ η αλλαγή στάσης τόσο από τον πάπα Αναστάσιο όσο και από τον Αλεξανδρείας Θεόφιλο, ο οποίος άρχισε να εκδιώκει τους ωριγενιστές μοναχούς, καταδικάζοντάς τους μάλιστα ως αιρετικούς σε μία σύνοδο, ενθάρρυνε τον Άγιο Ιερώνυμο να συνεχίσει τη διαμάχη του εναντίον του ωριγενισμού. Μάλιστα πληροφορούμενος από τον αδελφό του, τον Παυλινιανό, για την πρόθεση του Ρουφίνου να γράψει εναντίον του, συντάσσει μία απολογία κατά του Ρουφίνου, στην οποία τον καταγγέλλει ως μεταφραστή του Ωριγένη και ασκεί κριτική σε μία πραγματεία του. Απεναντίας ο Ρουφίνος τον κατηγορεί ότι πρόδωσε τη συμφιλίωσή τους και καταγγέλλει ως παρερμηνεία τη μετάφραση του Αγίου Ιερωνύμου στο έργο «Περί αρχών», ενώ τον απειλεί ότι θα αποκαλύψει το αμαρτωλό παρελθόν του. Στις κατηγορίες και απειλές αυτές ο Άγιος απάντησε με πειστικά επιχειρήματα, ενώ την πολεμική του απέναντι στον ωριγενισμό θα συνεχίσει και μετά τον θάνατο του Ρουφίνου το 410 στη Σικελία.

Παράλληλα όμως με τη συγγραφή αντιαιρετικών έργων εναντίον του Ωριγένη,

ασχολήθηκε επισταμένα και με τη μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης, βασιζόμενος στο εβραϊκό κείμενο, ενώ απαντά και σε πολλές επιστολές που έχουν ερμηνευτικό χαρακτήρα. Αξιομνημόνευτη υπήρξε η επιστολή προς τον ιερέα Νεποτιανό, όπου ο Άγιος αναφέρεται στις υποχρεώσεις και την πρέπουσα συμπεριφορά των κληρικών, αλλά και η επιστολή προς τη νύφη της Παύλας, στην οποία αναφέρεται στη σωστή ανατροφή των κοριτσιών, όταν μάλιστα αυτά πρόκειται να ακολουθήσουν τη μοναχική πολιτεία. Όμως ο θάνατος της αγαπημένης πνευματικής του κόρης, της Παύλας, στις 26 Ιανουαρίου του 404, βύθισε τον Άγιο Ιερώνυμο σε τέτοια ψυχική θλίψη, ώστε εγκατέλειψε κάθε συγγραφική δραστηριότητα, αφού ήταν το πιο αγαπημένο και αξιοσέβαστό του πρόσωπο. Παρόλα αυτά συνέγραψε στη μνήμη της επιστολή με τίτλο «επιτάφιος λόγος στην Αγία Παύλα», όπου αναφέρεται στη διαδρομή του βίου της και σε όλα τα γεγονότα της προσωπικής της ζωής, καθώς και στις αρετές που την κοσμούσαν, όπως η ταπείνωση, η μετάνοια και η ελεημοσύνη. Μόλις συνήλθε κάπως από την απώλεια της Παύλας, άρχισε να μεταφράζει διάφορες επιστολές και κυρίως τους κανόνες του Αγίου Παχωμίου βάσει της ελληνικής απόδοσης του κοπτικού κειμένου, ενώ αργότερα θα συνεχίσει τους σχολιασμούς στους διάφορους προφήτες. Την περίοδο αυτή συνέγραψε και ένα σύντομο αντιαιρετικό έργο (Adversus Vigilantium) εναντίον του ισπανού ιερέα Βιγιλανδίου, στο οποίο ο μελετητής θαυμάζει την πειστική αντιαιρετική του επιχειρηματολογία. Ο εν λόγω ισπανός ιερέας σκιαγραφείται ως ένας ακόλαστος αιρετικός, αφού ήταν εναντίον της τιμητικής προσκύνησης και λιτάνευσης των ιερών λειψάνων, ενώ απέρριπτε τη νηστεία, τον μοναχισμό, την παρθενία, την ελεημοσύνη και τις ολονυχτίες. Αλλά η μαχητικότητα του Αγίου εναντίον των αιρέσεων και ο φλογερός του αγώνας για την υπεράσπιση της ορθόδοξης χριστιανικής πίστεως αποδεικνύεται και από τη σφοδρή μάχη που έδωσε κατά της πελαγιανικής αίρεσης, η οποία υποστήριζε ότι τα ανθρώπινα πάθη ξεριζώνονται από την ψυχή από τον ίδιο τον άνθρωπο και τις ενέργειές του και επομένως δεν έχει ανάγκη τη βοήθεια του Θεού. Ως απάντηση στη διδασκαλία των πελαγιανιστών συνέγραψε το αντιαιρετικό έργο «Dialogus adversus Pelagianos», στο οποίο τονίζεται η αναγκαιότητα της χάριτος του Θεού μέσα στη ζωή του αμαρτωλού ανθρώπου, ο οποίος δεν μπορεί να πορευτεί με τη δική του θέληση και με βάση το αυτεξούσιο. Γι’ αυτό και υπερασπίσθηκε τον θεσμό του νηπιοβαπτισμού. Ο αντιαιρετικός του αγώνας συνεχίστηκε με το ίδιο σθένος μέχρι το καλοκαίρι του 416, όταν η αίρεση των πελαγιανιστών καταδικάσθηκε τελικά από τις επαρχιακές συνόδους της Καρχηδόνας και της Milene, ενώ τον Μάιο του 418 καταδικάσθηκε και από μία παναφρικανική σύνοδο.

Στο μεταξύ την άνοιξη του 416 τα μοναστήρια του Αγίου Ιερωνύμου και της Παύλας δέχθηκαν τη βίαιη επίθεση πανούργων ανθρώπων και καταστράφηκαν, αφού παραδόθηκαν στη λαίλαπα της φωτιάς. Το θλιβερό και απρόσμενο αυτό γεγονός ανάγκασε τον Άγιο να εγκατασταθεί σε άλλο μέρος, ενώ ο αιφνίδιος θάνατος της Ευστοχίας που είχε αναλάβει την

ηγουμενία των μοναζουσών μετά τον θάνατο της μητέρας της, της Παύλας, βύθισε για μία ακόμη φορά τον Άγιο σε βαθύτατη θλίψη. Παρ' όλα αυτά, βρήκε το κουράγιο να συνεχίσει τον αγώνα του εναντίον της πελαγιανικής αίρεσης μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του 420, όπου καταβεβλημένος πλέον από την προχωρημένη ηλικία και τις ασθένειες παρέδωσε το πνεύμα του στον Πανάγαθο Θεό. Μάλιστα, σύμφωνα με τη μαρτυρία ανώνυμου προσκυνητού από την Ιταλία που επισκέφθηκε τους Αγίους Τόπους μεταξύ 550 και 570, **ο Άγιος Ιερώνυμος είχε σκαλίσει πάνω στον βράχο στην είσοδο του Σπηλαίου της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ μία επιγραφή, είχε δε φτιάξει και τον τάφο, όπου επιθυμούσε να τον ενταφιάσουν**.

Η μνήμη του τιμάται από την Ορθόδοξη Εκκλησία μας στις 15 Ιουνίου, ενώ προς τιμήν του συντάχθηκαν δύο ασματικές ακολουθίες. Η πρώτη εποιήθη το 1886 από τον μοναχό Νήφωνα και συμπληρώθηκε το 1893 από τον Σιμωνοπετρίτη μοναχό Ιερώνυμο, ενώ εκδόθηκε το 1925 με επιμέλεια του Καθηγουμένου του Ιερού Κοινοβίου Σίμωνος Πέτρας Αρχιμανδρίτου Ιερωνύμου. Η δεύτερη ακολουθία εποιήθη στο Άγιο Όρος από τον αοίδιμο Γεράσιμο Μοναχό Μικραγιαννανίτη, Υμνογράφο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, και εκδόθηκε το 1969 από τον αείμνηστο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμο Α΄ (+15 Νοεμβρίου 1988). Επ' ονόματι του Αγίου Ιερωνύμου τιμάται ανδρικό ησυχαστήριο στο Αμπελοχώρι Θηβών, το οποίο ιδρύθηκε το 1999 από τον αοίδιμο Αρχιμανδρίτη π. Χρυσόστομο Αγγέλου (+15 Ιουλίου 2009), αλλά και γυναικεία μονή στα Σκούρτα Βοιωτίας, η οποία υπάγεται στην Ιερά Μητρόπολη Νέας Ιωνίας και Φιλαδελφείας.

Επίσης εντός του κτιριακού συγκροτήματος του Ιερού Ιδρύματος της Ευαγγελιστρίας Τήνου υπάρχει μικρό παρεκκλήσιο αφιερωμένο στον Άγιο. Πλούσια υπήρξε και η εικονογραφία του Αγίου, ιδιαίτερα στη Δύση, αφού από τον 13ο μέχρι και τον 17ο αιώνα αναρίθμητες είναι οι εικονογραφικές παραστάσεις, οι οποίες άλλοτε τον παρουσιάζουν με τη μορφή μοναχού που συγγράφει, άλλοτε με τη μορφή του καρδιναλίου, άλλοτε από τη θέα του Εσταυρωμένου που κρατά με το αριστερό του χέρι, ενώ με το δεξί να χτυπά το στήθος του με μία πέτρα. Σημαντική θέση στις εικονογραφικές παραστάσεις του Αγίου κατέχει και η απεικόνιση του υποτακτικού λιονταριού.

Αναμφισβήτητα ο Άγιος Ιερώνυμος υπήρξε ο κατ' εξοχήν άγιος της Αγίας Γραφής και αυτός που επηρέασε τον θεολογικό κόσμο της Δύσης μέσα από το μεταφραστικό και υπομνηματικό του έργο στη Βίβλο. Έ**χοντας ως πνευματικό του πρότυπο τον Μέγα Αντώνιο και την ασκητική του πολιτεία κατέστη λαμπρός βιβλικός πατήρ της Εκκλησίας με πλουσιότατο και ανεκτίμητο συγγραφικό έργο και με μαχητική αντιαιρετική δράση, υπερασπιζόμενος την αλήθεια της ορθής χριστιανικής πίστεως και ομολογίας που για εκείνον ήταν το κριτήριο για**

τη σωτηρία του ανθρώπου. Ας αποτελέσει και για τη σημερινή συγκεχυμένη και αλλοπρόσαλλη εποχή μας ένα φωτεινό πρότυπο που θα διδάσκει, θα καθοδηγεί και θα εμπνέει τον άνθρωπο εκείνο που αναζητά εναγωνίως νόημα στη ζωή και την ύπαρξή του μέσα από την αλήθεια της ορθής πίστεως της Εκκλησίας μας.

Βιβλιογραφία

· Μαρίνη Σπυρίδωνος Ν., Ο Όσιος Ιερώνυμος – Ο υπερασπιστής της Ορθοδοξίας, Εκδόσεις Νεκτάριος Παναγόπουλος, Α΄ Έκδοση, Αθήνα 2011.